

‘Ā’ea te tu’anga Moni Tauturu e tu’era ei?

Ka tu’era te tu’anga Moni Tauturu mei te rā ta’i nga’uru mā ono ō Tepetema 2020 nō te tu’anga ‘ōire ‘Ākarāna, e rā rima ō ‘Okotopa 2020 nō te tu’anga ‘ōire Waikato, Hawkes Bay-Tairāwhiti, Wellington Pōneke ē Canterbury ē Chatham Islands.

Ka ‘akapē’ea koe me pati?

Ka rauka iā koe i te tuku atu i te peapa pati’anga no teia Tu’anga Moni Tauturu na runga i te roro uira: <https://conversation.education.govt.nz/conversations/action-plan-for-pacific-education/pacific-education-support-fund/>. Ka ’inangaro mātou i te kite:

- ‘Ea’a tā’au ‘akakoro’anga, ē, ‘ea’a te tūkē te ka rauka mai i rotopū i te aronga ‘āpi’i Patipika e to rātou ngutu’are tangata.
- Ka nā’ea e ‘ārāvei atu ei te ‘akakoro’anga, i tei anoano ’ia nō te ‘āpi’i ā te aronga ‘āpi’i e to rātou ngutu’are tangata.
- ‘Ē’ia aronga ‘āpi’i e te ngutu’are tangata ka rauka i tā’au ‘akakoro’anga i te tauturu?
- ‘Ē’a’a te ma’ata i tā’au tu’anga Moni Tauturu e kimi nei?

Ko’ai te ka ‘akatika’ia kia tātā atu i te pati i tēta’i Tua’anga Moni Tauturu?

- Te tu’era nei te Tu’anga Moni Tauturu ki te au pupu/putuputu’anga i roto i te matakeinanga, putuputu’anga ‘ākono’anga pure ē te putuputu’anga ‘ōronga tauturu ki te kātotoa i roto i te au tu’anga ‘ōire ē rima i ‘akapapa ‘ua ‘ia ake nei i mua ake.
- Teta’i ‘uatu putuputu’anga ‘ōronga tauturu e tika’anga to rātou i rauka mei roto mai i te Minitiri, e pērā katoa tēta’i ‘uatu putuputu’anga ‘ōronga tauturu kāre o rātou tika’anga i ‘ōronga ‘ia mai ‘ake ē te Minitiri, ka rauka ‘ia raua ravarāi i te pati atu i te tu’anga moni tauturu.

Ea'a te ma'ata i te tu'anga moni tauturu ka rauka iā koe i te pati atu?

Kāre i 'akakōtinga'ia te ma'ata o te moni tauturu tē ka rauka 'iā koe i te pati atu 'inārā kia tano te reira ki te tu'anga moni tei 'akatu'anga'ia nō tō'ou tu'anga 'ōire nō te mata'iti 2020/2021:

'Ākarāna	\$3,5000,00 0
Waikato	\$295,000
Hawkes Bay-Tairāwhiti	\$181,000
Wellington Pōneke	\$807,000
Canterbury ē Chatham Islands	\$415,000

Ea'a te kōtinga o te tuātau tei 'ākono'ia nō te 'akapou'anga i te moni tauturu?

Kua tāmanako'ia te au 'akakoro'anga kia 'akamata i te rave i te reira i te mata'iti rua tauatini e rua nga'uru (2020). Kia 'akapou'ia te moni tauturu tei pati'ia atu i te 'openga o Tiūnu mata'iti rua tauatini ē rua nga'uru mā ta'l (June 2021).

Ea'a te au tu'anga kāre e rauka i te moni tauturu i te tauturu atu?

Kare te tu'a'anga Moni Tauturu e tauturu i:

- Te au tu'anga 'āpi'i ā te au putuputu'anga 'āpi'i tamariki rikiriki, te au 'āpi'i e te au 'āpi'i tua-toru, tei turu takere'ia ē te moni tauturu kia 'āpi'i 'ia (Au 'akairo'anga 'āpi'i tei 'akateretere'ia e te au putuputu'anga 'āpi'i tamariki rikiriki, au 'āpi'i e te au 'āpi'i tua-toru).
- Nō te au 'akakoro'anga te ka rauka mai te moni nō te 'akapu'apinga i teta'i putuputu'anga me kore kimi'anga moni nā te au putuputu'anga 'ōronga tauturu, mei teia te 'ākara'anga ta'anga'anga i te moni tauturu ei kimi'anga pu'apinga.
- Au 'akakoro'anga kare i tau nō te tumu i pati'ia ei te moni tauturu.
- Au Porōkarāmu ē te au 'akakoro'anga e tupu ra i te au pātireia i va'o ake ia Nū Tirēni e pērā te au pātireia i raro ake i te 'au Nū Tirēni.

- 'Akakoro'anga nō te 'akatu 'apinga ē te au 'anga'anga mama'ata.
- Teretere'anga ki va'o i tēta'i au pātireia kē.

'Ā'ea te rā tāpiri'anga i te au pati'anga?

Ko te rā e tāpiri ei te au pati'anga, koia oki, ko te rā ta'i nga'uru mā ono o 'Okotopa.

Ka 'akapē'ea te tika e rauka mai ei, mei runga i taku peapa pati'anga?

Ka 'akarakara matatio'ia te au peapa pati'anga, ma te aru i teia au kaveinga:

- 'Akapē'ea te peapa pati'anga i te tukati'anga ki te au 'akakoro'anga o te moni tauturu.
- Te aruaru'anga a te matakeinanga nō ta rātou 'akakoro'anga e umuumu nei.
- Tā te 'akakoro'anga ka 'akatupu mai.
- Au 'ākara'anga ē te au pu'apinga kitea'ia ē, te turu nei te 'akakoro'anga i te au 'āpi'i'anga tei tupu mai me kore takino'ia atu e te maki koviti-ta'i nga'uru ma iva)COVID-19).
- 'Ākara'anga kitea'ia ē te rave ia nei tei 'akakoro'ia.

Ā'ea au e kite ei i te pa'u'anga o tāku peapa pati'anga?

Ka kite koe i te pa'u'anga o tā'au peapa pati'anga ā te rā rua nga'uru o 'Okotopa/Noema, mataiti rua tauatini e rua nga'uru. Ka rīngi me kore ka īmēre 'ia atu koe i te 'akapāpū i tā'au i kiriti i roto i tā'au peapa pati'anga me kore ra i te kimi atu i tēta'i au mea tei kore i oti iā koe i te 'akakīkī.

E 'anga'anga ke atu tāku ka rave, me kua manuia tāku pati'anga?

'Āe, e tu'anga rīpōti'anga tēta'i, kia 'akakite mai koe ē, te pē'ea ra tā'au 'akakoro'anga.

Ka anoano'ia te au 'akakoro'anga kia 'akaāri mai ē, 'ea'a te au tauī'anga tei 'akakoro'ia, ē, 'e'aa tā'au e umuūmu nei kia rauka mai e pērā katoa, ka 'akapē'ea koe i te kite'anga ē, kua rauka teia au umuūmu'anga tā'au i 'akakoro.

'Ea'a te ka tupu i te 'openga o te kōreromotu

E 'akakoro'anga poto 'ua to teia tu'anga moni nō te tauturu atu i te au mea tei anoano viviki 'ia nō te tu'anga o te 'āpi'i. Kāre i te tu'anga moni nō te 'akakoro'anga tuātau roa.

Ka 'ākara 'aka'ou 'ia atu te tu'anga moni o 'Ākarāna i roto ia Māti 2021, kia pāpū ē, ka tā'anga'anga meitaki 'ia tei reira ma te kimi atu ē, ko tē'ea te ngā'i ka 'inangaro ma'ata 'ia i te tuātau ki mua.

Ka 'akapē'ea au e kite ei e, ko tē'ea te au 'akakoro'anga tei manuia i roto i tōku tu'anga 'ōire?

Ka 'akaāri ia mai te au 'akakoro'anga tei manuia ki runga i te ātui roro uira ā te Minitiri.

Ka rauka āinei iāku i te pati tauturu kē atu mei ko mai i te Minitiri noātu ē kua manuia tāku pati'anga i roto i teia tu'anga?

'Āe, ka rauka iā koe i te pati tauturu atu ki te Minitiri o te Pae 'Āpi'i me kua manuia tā'au pati'anga i roto i teia tu'anga. Ka rauka iā koe i te kimi tauturu kē atu no tēta'i au moni tauturu e vai nei ki runga i te ātui roro uira www.education.govt.nz.

Te vai āinei te au peapa pati'anga i roto i te au reo Patipika?

Nō te mata'iti 2020 tei roto te peapa pati'anga i te reo papa'a. Nō te 'akamārama'anga no runga i te au tumu nō te moni tauturu ē te pati atu'anga i te reira, e au tuatua 'akamārama'anga tēta'i i roto i te au reo o te Patipika.

Ko'ai tāku ka rīngi no tēta'i au tuatua kē atu?

Nō te au uiui'anga Kātoatoa	Pacific.supportfund@education.govt.nz
Tu'anga 'ōire 'Ākarāna	Kiva Jackson – 09 638 2819 Vaiolupe Talakai - 09 632 9544

Tu'anga 'ōire
Waikato, Hawke's
Bay-Tairāwhiti,
Wellington,
Canterbury ē
Chatham Islands

Allen Lopez allen.lopez@education.govt.nz 04 463 8000